

gendum, quando excipiens offert se velle in continenti probare eandem exceptionem, ut secus sit, non offert in continenti se probaturum, à refectione, appellationi tunc executor de ferre non tenetur, ita docet Cont. in l. *uris. C. si de momen. poss. lim.* 19. n. 13. & isto intellige modo Scaciam in *tract. de appellat. limit.* 17. *limit.* 10. n. 3. rationem reddentes, quia cum sumus in iudiciis summariis, & executivis, non admittuntur exceptiones requirentes altiore indagine, ut & iterum probat Cont. *ibi. d. limit.* 19. n. 24. ac ita debent vel ex eisdem actis vel in continenti probationem offerre ut admittantur. Alex. *conf.* 95. *column.* 3. *vers. hodie tamen.* &c. *column.* 2. optime Mar. *de ord. jud.* 3. p. 3. & ult. *tit. de except. sententia.* n. 36. fol. 661. & loquens in executoribus Apostolicis, bene advertit Flores de Mena in *pract. quest. questione* 12. *sub n.* 44.

53 His rectè convenit, quòd quanto tertius comparet & appellat ab executione, tenetur non solum docere de justa, & legitima causa pura, propter suum interesse, sed debet etiam, de eo docere statim & in continenti, scribunt Angel. Areti. in l. *a sententia sub n.* 1. ff. *de appellat.* & Covar. in *pract. quest. cap.* 16. *sub n.* 1.

54 Contrad. in d. l. *unica q.* 24. n. 12. *vers. intellige*, quæ oblatio probationis in continenti necessariò requiritur; ut appellatio emissa operetur effectum suspensivum & ut executor in executione susperdeat, ne ulterius procedat docet Cova, loco proxime citato n. 1. in *fin.* & in his terminis etiam loquuntur gl. in c. *veniens* 38. *verbo*, in *continenti*, & Innocent. *ibi n.* 1. *de restibus.* Boëtius *dec.* 79. *breviter.* n. 1. Achilles Personalis in *tract. de adipif. poss. sub n.* 34. *vers. vel. & quæque tom.* 3. p. 2. fol. 269. Sigismund. Scacia. *de appellat. q.* 17. *limit.* 6. *memb.* 4. *sub num.* 108. *vers. declar. hanc ampliationem*, & diximus post alios infra *cap.* 8. à n. 99. & sequentibus.

55 Cujus est farina, quòd opponens (generaliter loquendo) aliquam exceptionem, non dicitur quis gravatus, eo ipso quod iudex illam rejectit, nec appellatio ab hujusmodi refectione justificatur, nec dicitur proposita ex legitima causa, nisi aliàs coram superiore excipiens probet legitimam, & veram exceptionem, aliter atque non devolvit appellatio, etiam si prima fronte appareat esse vera, quia potest esse apparet vera, & in se legitima, sed tamen ficta, & non existens in casu suo, & sic esset oppositio, & exceptio calumniosa, quam iudex rejiciendo, non solum non gravat, sed prudenter facit, cum suspicatus sit malitiosam esse (pro quo in dubio præsumitur) text. est in c. *interposita* 70. *de appellat.* ubi optime Anton. de Butr. n. 1. & *sub n.* 5. & 10. Abb. *nota* 1. n. 2. & Philip. Franc. n. 1. *vers. tenementi* 1. *vers. tenementi aliam*, Decius n. 1. Card. Alex. *nota* 1. n. 1. per quos latè prosequitur Scacia in *tract. de appell. q.* 11. n. 61. & *seqq.* quos pro limitationibus consulto.

56 Tamen quando quis opponit exceptionem, & simul se offert in continenti probatum, quam iudex non admittit & ab hujusmodi exceptione & probatione rejecta, appellatio emissa dicitur statim justificata absque alia probatione quia non admittendo probationem legitimam exceptionis in continenti oblatam, non potest iudex excusare, quòd non gravaverit, quia præsumpta malitia contra opponentem purgatur ex eius oblata probatione in continenti; unde rejiciendo illam ipso facto ostendit iniquitatem suam contra excipientem, & ideo non est necesse aliter probare veritatem exceptionis, quæ sive vera sit, apparet, & falsa ficta, aut calumniosa, non attenditur, quia jam iudex gravamen intulit, ita probat d. *cap. interposita in princ. de appell.* ubi Abb. *nota ult.* n. 3. & n. 4. & Franc. *sub n.* 1. *column.* 1. *vers.* 4. & *ultim. vers. tantum quando excipiens obulit.* *column.* 2. & ceteri Cononistæ *ibi.* Lancel. Robert. *de attentat.* 2. p. *cap.* 12. *limit.* 1. n. 28.

39. 40. & 41. & tam in exceptionibus dilatoriis, quam in peremptoriis. Antos. de Butr. in d. c. *interposita sub n.* 10. *ibi. secundo quod exceptio.* & Phil. Franc. n. 4. *vers. ingl. in verbo si offerens, de appellationibus.* Sigismund. Scacia *ubi proxime n.* 69. qui n. 70. hoc calu dicit, statim hujusmodi appellationem causare suspensivum effectum, & per consequens attentata. Anton. de Butr. *ubi proxime n.* 7. *vers. versus finem column.* 3. & *sub n.* 10. fol. 3. Philip. Franc. *sub n.* 4. *col. 4. limit.* 7. Felin. in *cap.* 1. *sub n.* 2. *de appellat.* Abb. in *dicto cap. interposita sub n.* 6. *vers. unum tamen tenement.* Decius n. 1. & de communi opinione testantur Ab. in *dicto cap. interposita dicto n.* 6. & *ibi.* Car. Alex. *sub n.* 4. *fall.* 8. Lancelor. *de attentat.* 2. p. c. 12. *dicta limita. a num.* 36. *cum sequentibus usque ad num.* 44. fed offerens hanc probationem in continenti, debet petere terminum brevissimum, ut inquit Abb. in *dicto cap. interposita num.* 7. quem sequitur Scacia *ubi proxime sub n.* 79. d. *quest.* 11.

Quòd pertinet, quòd cum remedio *leg. fin. C. de edic. 61 Divi Adria.* procedatur summarie, & executive per inspectionem Scripturæ testamenti non cancellati, non admittuntur exceptiones aut probationes altiore indagine requirentes, sed reservantur petitorio, quod multis comprobans Roland. à Valle *conf.* 10. n. 71. & *tribus sequentibus lib.* 1. allegans *dictam leg. fin. & Decii conf.* 424. *col. 5.* & 467. *col. pen.* ubi inquit Decius, quòd si fideicommissarius, qui offert in continenti probare fideicommissum per inspectionem testamenti, cum non sit in eo nominatus, si per interpretationem verborum, quæ in testamento habentur, vellet eius intentionem probare, talis probatio non est admittenda in hoc remedio executivo, sed reservari debet in alio iudicio, cum requirat altiore indagine, Petrus Sardi. *conf.* 263. *tom.* 2. quod summè esse notandum dixit Domi. Joan. del Castillo *quotid. contriv. lib.* 3. *cap.* 24. n. 93. qui numero sequenti dixit, quòd exceptiones ad effectum proprietatis & domini respiciunt, si ob aliquam dubietatem juris, vel facti, non facile, & proprie sint liquidabiles, sed causæ cognitionem requirant, relinquuntur alteri iudicio, & interim tenore contradictore, non suspenditur executio sententiæ in illo remedio, & reus constituitur, dicit esse casum in *dicta l. si. ipse sequutus est illum referens in hoc idem Pereg. de fidei. art.* 48. n. 29. & quòd in hoc iudicio executivo *ex l. si.* non admittantur exceptiones, & probationes, quæ requirant altiore indagine testantur Alciat. *conf.* 389. *quest.* 1. n. 4. Parisius *conf.* 10. n. 39. lib. 2. Decius *conf.* 3. n. 12. Joan. Fla. de Ponte *conf.* 20. num. 21. Joan. Philip. *ad tit. C. de edic. div. Adr. in vers. putat. tamen B.* Parlado. *rerum quotid lib.* 2. *cap.* 25. Achilles Personal. *de adipif. n.* 409. Menoch. *de adipif. rem.* 4. n. 689. & à n. 753. *cum seq.* Beroi. *conf.* 46. & 57. lib. 2. Bertaz. *conf.* 52. *column. ult.* Ozalc. *decif. Pedemon.* 23. Cardin. Tusc. *pract. concl. tom.* 3. *litera E. concl.* 409. fol. 345.

Tertid & insuper ex supra dictis infero, quòd cum exceptiones peremptoriae, quæ non infringunt, nec impugnant directò sententiam, sed limitant restringunt, & modificanc duntaxat etiam post sententiæ opponi rectè possint in ejus executione, præcisè admittenda sint ultra allegatos superius, *vers.* hujusmodi siquidem, &c. n. 45. probat Ill. in l. *C. de jur. & fac. ig. Felin. in c. suborta in princ. de re jud. & in c. cum Joan. ad si. de fide instr.* ubi tradit quando exceptio peremptoria possit post sententiæ opponi, & quando non, & n. 2. Petr. Paul. Paris. in c. *exceptionem, de exceptio.* n. 33. Franc. Neco. in *rep. c. quoniam contr.* 3. *not. n.* 102. *de prob. & ingl. verb. dilation* 183. Maria Soc. *con.* 45. n. 8. & 17. lib. 1. Hier. Zanch. in *tract. different. juris canon. & civ. dif.* 185. n. 162. Olofred. in *tract. jud.* 52. *Specul. titul. de exceptio. §. dict.* n. 13. Balb. *decif.* 14. Ill.

Ill. in l. *quomodo C. de jur. & fact. ign. n.* 15. & 27. Boër. *decif.* 19. n. 9. *decif.* 43. n. 9. & *decif.* 53. n. 3. quia istæ exceptiones quæ non impugnant, sed modificanc sententiam, & executionem, dicuntur quid separatum à petitione principali, Alex. optime in *conf.* 89. *diligenter consideratis, in fin. n.* 7. *vers. quæ autem dicatur lib. 1. & plenius conf.* 85. *viso themate per totum.* l. 5. Cardinal. Tusc. *pract. concl. tom.* 1. *litera E, concl.* 381. n. 91. Signorolus *conf.* 146. n. 2.

67 Quales istæ sint exceptiones, quæ ita legitime reputantur, enumerant Padil. in l. *2. C. de jur. & fact. ign. a n.* 36. Joan. Gratian. in *regul.* 348. & Joan. Garc. *de expens. & melior. c.* 6. à n. 14. Marant. *de ordin. judic.* 6. p. *prin. memb.* 9. *iudicii fol.* 418. n. 17. *tit. de exceptionibus*: & videndus etiam 6. p. *actu ult. tit. de executione sententiæ à princ.* quibus addæ, quòd exceptio collationis honorum, quæ quis tenetur conferre, in executione sententiæ potest opponi, ex quo non impugnat, sed modificat sententiam, ut per Rolandum à Valle *conf.* 8. n. 6. lib. 3. tenet Tusc. Gard. *ubi proxime n.* 86. pro quo facit l. *cum fideicommiss. ff. de confessis.*

69 Inde non inutiliter queri potest, au hujusmodi exceptiones peremptoriae modificativas, semel oppositas, & deductas in iudicium principale, & ante sententiam, & per iudicem probatas, ita ut illis rejectis, & non obstantibus lata fuit sententia: an iterum opponere pars possit in executione, respondetur negative, tenet gl. *fin. in l. Nefennius ff. de re jud. Bart. in leg. ex divers. §. fin. & ibi Alex. col. 2. ff. solut. matr.* Ludov. Roman. *conf.* 412. Panorm. in *cap. si. n.* 24. *cum seqq. de jur. Cal. Bernar. Diaz in regul. 250. limit. 2. Ill. in l. air. prator. la 2. ff. de jurejur.* Boër. *decif.* 16. n. 2. & 3. Joan. Gratian. in *regul.* 348. n. 12. quòd hæc questio sine difficultate sit, licet quando per iudicem, & partem de hujusmodi exceptionibus actum, & determinatum fuit in negotio principali, ut nec executioni obijci queat, per Ill. dixit Joan. Garc. *d. cap. 6. n.* 17. *in princ.* tenet etiam Amad. Rodr. *de executione cap.* 2. n. 41. *ad fin. & n.* 42. *in fin.* dicens, quòd si exceptio directò impugnat sententiam, vel de ea fuerit cognitum, & pronuntiatum, non possit obijci executioni, pro quo est textus in l. *fin. autem §. fin. de negotiis gest.* ubi exceptio appolita cognita, & determinata in processu, non potest opponi in executione sententiæ, ubi notat Bal. & Alberi. & exornat latè Avendan. in *commentariis ad l. 4. tit. 8. n.* 49. lib. 3. *ord. l. duobus diversis, ff. de exceptione rei jud.* quem text. sic interpretantur Paul. Castrenf. *ibi*, & Ripa in l. *qui Roma §. duo fratres ff. de verb. &* quod hæc exceptiones modificativæ, ante sententiam semel oppositæ, & per iudicem reprobatae, non possint post sententiam in executione iterum opponi, affirmat post Ill. in *leg. 1. C. de jur. & fac. ignor. n.* 19. Alexand. in l. *rei jud. §. fin. n.* 4. *ff. solut. matr.* & Castrenf. *consil.* 100. n. 4. & 5. lib. 1. Cardinal. Tusc. *pract. concl. tom.* 3. *litera E, concl.* 381. n. 85. latè Barbosa in l. *maritum* 13. *cum l. seq. à n.* 48. *cum seqq. ff. soluto matr. tomo.* 2. Cancr. *variar. resol.* 2. p. *cap.* 16. *sub n.* 81. quòd tamen verum esse docet Boër. in d. *decif.* 16. n. 2. & 3. quando exceptio fuit opposita in processu ad unum finem, & ad unum effectum, & ad illum iterum post sententiam in executione opponi vult; ut seicus sit si primò ad unum finem, post modum verò ad alium effectum diversum opponatur, quia tunc etiam post sententiam est admittenda, Boërium referens sequitur Joan. Gratian. in *regul.* 348. n. 12. *post medium.* pro quo est text. in d. l. *duob.* 19. & *ibi.* Paul. Castrenf. optime declarat.

72 Sed major extat difficultas, an si ante sententiam de hujusmodi exceptionibus peremptoriis modificativis in iudicium deductus actum fuerit, & nondum de illis sit per iudicem pronuntiatum, an in executionem iterum opponatur, prout in sumptibus factis in re, ad Salgado de Protect. Reg.

cujus restitutionem quis est condemnatus; juxta l. *do-73 mum C. de rei vindic.* hæc siquidem de sumptibus exceptio peremptoria, est modificativa, non impugnans nec infringens directò sententiam, sed ipsius executionem respicit, nam condemnatus, qui rem retinet pro sumptibus, non dicit, non mandandam executioni sententiam, nec negat consequendum, quod re iudicata continetur, sed illud agit, scilicet rem illam penes sese habere, donec meliorationibus satisfiat, loco pignoris puta quo potius supponit, & fatetur victorem dominum, & convenit dispositioni rei iudicatae, ac ideo in executione executor eam præcisè tenetur admittere, ut legitimam, tenet Ill. in l. *1. n.* 16. *C. de jur. & fac. ignor.* Bart. in l. *in fundo n.* 16. *ff. de rei vind. & in l. Paul. ff. de doli exceptione*, ita post eum declarat Boër. *dec.* 43. n. 9. Meneses de Padilla in d. l. *n.* 36. & *seqq. C. de jur. & fa. Alex. in d. l. in fundo.* Paul. *conf.* 17. & *conf.* 326. quem allegat Ant. de Fano. *de pignor.* 3. p. *memb.* 4. cum statim citandis, nec ex hoc locum habet 74 dispositio, l. *peremptoriae C. sententiam rescin. non poss.* quæ non in ius peremptoriis modificativis loquitur.

Et istæ hæc exceptio retentionis adeo favorabilis est 75 ut etiam post sententiam competat, ut dicit Castro *conf.* 166. *visis actis col.* 3. latè Capicis *decif.* 119. *col.* 1. Cardin. Tusc. *pract. concl. tom.* 3. *litera E, concl.* 381. n. 37. etiam si in iudicio principali fuerit opposita, non tamen super ea pronuntiatum, latè plurimos allegans 76 Doctores & Rotæ *decif.* sequitur Marefc. *variar. resol. lib.* 2. n. 112. à n. 28. *cum seq.* ubi etiam idem affirmat 1a-77 tè comprobans in quibusvis iudiciis privilegiatis, prout in restitutoriis, & attentatis, & similibus, & à non admisione esse licitam appellationem, vide quæ nos infra c. 13. *vers. sed ille casus à n.* 57. & *seqq.*

Quando igitur de hujusmodi impenarum excep-78 tione modificativa in iudicium principale deducta non fuerit à iudice declaratum, determinatum, aut pronuntiatum, latè hunc articulum rectèque examinar nostras Joan. Garc. in *tract. de expens. & meliora. c.* 6. n. 17. duos casus distinctio supponens, dicens, quod aut de iis sumptibus actum fuit in iudicio per viam actio-79 nis, juxta text. in l. *domum C. de rei vend. l. qui exceptio- num §. 1. ff. de conditione indeb. leg. domus §. 1. ff. locat. aut excipiendo l. Paul. ff. de except. leg. si in area ff. de conditione indeb. si per viam actionis, de illis debet iudex expressè determinare, & pronuntiare, aliàs omisso est Immol. Anton. de Bu. Felin. in c. *exceptio.* de quo gl. in *leg. 1. C. si adversus rem jud. & ibi.* Alberi. contra Abb. in c. *significavit, qui sentiebant ex illa omissione induci absolutionem, de quo vide per Covarr. pract. quest. c.* 25. n. 6. *vers. nam ubi petit sunt.* vide quæ nos latè de hoc in *cap. sequenti, de persona ad person. à n.* 42. *cum multis sequentibus.**

Hinc idem Joannes Garcia inferens ex doctrina Cornel. *conf.* 49. l. 2. *lit. E, & Aym. conf.* 370. quod in 80 hoc casu licet petantur meliorationes, seu impena in prima instantia, si tamen de illis nihil sit iudicatum sed omisæ, si in secunda declaratum sit, deberi, aut non deberi, erit prima sententia earum respectu, & sic cum debeant esse tres conformes, aut in tribunalibus Regis duæ, & sic vel appellabitur, vel supplicabitur, & in executionem hujusmodi exceptio admittenda est, cum nondum iudicatum sit, si autem per viam exceptionis hæc modificativa exceptio sit opposita in iudicium adhuc posse (inquit) in executione sententiæ opponi, & iterum deduci, ex eo fundamento, quòd qui in exceptione succumbit, non prohibetur illud idem in alio iudicio per viam exceptionis, aut actionis proponere, quando super illa exceptione non fuit iudicatum, & talis erat exceptio, quæ non erat ex diametro contraria, nec incompatibilis cum actione, sed simul potest stare, prout ista, Bar. in l. *fundum ff. de except. n.* 1. & in l. *qui Roma §. duo fratres ff. de verb. oblig. l. si autem si ff. de*

nego gest. ubi Paul. de Castro, & in l. quod in diem, s. si rationem, n. 3. de compensat. respondet ad l. 1. C. de ord. cognitio. secundum Paul. de Cast. & Bart. ubi supra

83 & Felin. & c. suborta n. 3. & 4. de sententia & re jud. & eundem, Fel. in c. adversario de except. ut sit dicendum, ex condemnatione in principali deduci absolutionem in incidenti, quando incidens, & principalis causa non se compatiuntur; ita ut unum necessarium tollendum sit per alterum, Jo. Garcia. sequitur Amador. Rod. in tract. de executione c. 2. sub n. 41. pro quibus facit text. in leg. duobus diver. de except. rei jud. quem sic interpretantur Paul. de Castro. & Ripa in leg. qui Roma. s. duo fratres. ff. de verb. obligation. quem articulum late etiam examinat Barbosa in l. maritum 13. cum l. seq. a n. 53. & seqq. ff. soluto matr. tom. 2. fol. 127. ubi multa confert.

ideo isthac exceptio sub regula legitimarum exceptionum comprehendenda est (intellige, si in continentibus hac probetur exceptio, prout requiritur in qualibet exceptione executionis,) & huic doctrinae adde appositam infra n. 97.

Quia sententia causa cessante cessat ipsa sententia 91 probat Tiraquell. tract. causa cessante in princ. n. 240. quia quando causa sententiae redit ad non causam, sententia retractatur, secundum Paul. de Castro in l. Imperatoris, ff. de rei judic. Sfortia Oddi. tractatu de ing 2 integr. restit. 1. p. q. 14. art. 8. n. 67. pag. 389. Mieres de majorat. 4. p. q. 1. lim. 1. n. 72. qui n. 73. dicit quod merus executor ex nova causa potest in executione superferre, secundum Felin. in c. pastoralis, s. quod vero, n. 7. 93 de re judic. Menoch de arbit. l. 1. quaest. 38. n. 14. Petrus Surd. dec. f. 289. num. 18. & tradit Roland. a Valle consil. 13.

Hinc est, quod cessante causa sententiae, scilicet quia 94 supervenit nova causa, cessat sententia, etiam in rem judicatam translata, l. 3. C. ad exhibendum, l. si fullo. ubi notat Bald. ff. de condit. sine causa, l. mater s. eandem, & l. si is qui heres in princ. ff. de except. rei judic. notant Bart. Socin. consil. 80. col. si lib. 1. Maranta in praxi. vers. expedita 2. p. n. 148 fol. 245. Alciat. in tract. presumpt. reg. 4. pres. 16. n. 5. & 6. Burgos de Paz cons. 36 num. 18. Tiraquell. l. 1. de retract. s. 8 gl. 7. n. 4. pag. 446. & est legenda l. 1. tit. 2. p. 3. Mexia in lect. leg. Toler. ultima partis concl. 24. fol. 197. n. 150. Arment. lib. 2. selectar. inter. c. 12. n. 3. fol. 88. per quem Mieres ubi supra n. 74. ponit regulam, quod res judicata non facit jus in iis, 95 quae tempore mutantur, per leg. arbit. ff. qui satisfacere cogant. & leg. si rem meam, & l. seqq. ff. de except. rei jud. & tradit. Tiraq. ibid. in tract. de causa cessante p. 1. num. 22. fol. 87. & pro hoc dicit meliore text. de jure Mieres ubi supra n. 76. in c. cum. ex literis de in integr. rest. ubi Ab. n. 4. pro cujus intellectu lege Alvar. Valaf. 96 consil. 51. n. 42. Aegid. Bos. in pract. crim. de remediis instit. a n. 1. cum seqq. text. in l. divi fratres ff. de jure patron. & vide quae infra a n. 114. & seqq.

Et quod alimenta crescant, & decrevant crescentes 97 vel decrevente patrimonio alimentati, vel alimentantis, etiam post sententiam, & taxationem judicis, tenet Alber. Brun. in tract. de argumento concl. 12. n. 5. Gozadi. concl. 95. n. 4. Floria de Sancto Petro in leg. sed & si quis, s. mancipiorum. ff. de usufruct. DD. in l. si cum dotem, s. levissimo, ff. solut. matr. late & optime Marquet. tract. de commiss. 1. p. c. 18. n. 48. Palacios Rubcus in rub. de dom. inter. not. 3. s. 33. n. 7. fol. 354. Surd. de alim. tit. 5. q. 7. n. 58. post Castil. in l. si qua illustri, n. 93. C. ad Orphic. optime Gratian. in discept. for tom. 2. c. 2. n. 5. optima Rotae decisio 431. per Farin. ubi etiam si taxationi consensisset, quibus adde quos congestissimus superius a n. 88.

Hinc etiam pariter excedet executor, si exceptionem 99 quae oritur ex ventre ipsius sententiae, non admiserit, ista siquidem legitima est & valde a jure approbata, nullatenus rejicienda, quia quando ex eodem actu oritur actio, & exceptio, a pari utraque procedit. Ant. de Cana in tract. de execut. inter. quaest. 16. a n. 57. Decianus cons. 1. n. 68. lib. 3. Roma. cons. 52. visis. n. 3. ubi additio, verbo, inspectione congerit concordantes. Alexand. cons. 94. n. 2. plenius cons. 119. n. 2. lib. 1. & cons. 20. l. 6. Felin. in c. ex parte de off. deleg. Castiad. dec. 10. de rescript. Marfil. singul. 7. communiter per Italiam. Angelus, Castro Joan. de Immol. in leg. si fidejussores, s. idem respondit, ff. de fidejuss. Romanus consil. 472. col. 2. n. 2. Antonius Massa Gallef. in tractatu de obligatio. Camer. in 4. p. quaest. 1. a n. 8. & supra. Flores de Mena in pract. quaest. libro 12. cap. 12. n. 44. optime Cardin. Tuschus pract. concl. tom. 3. liter. E. concl. 381. n. 14. qui n. 17. dicit, quod et si statutum tollat omnes 100 exceptio-

exceptiones, non nollit illam, quae oritur ex eodem ventre statuto, quia dicitur ex eodem oriri, additio ad Roman. cons. 244. n. 5. in vers. contractus. ubi plurimos citat Felin. plene in c. ex parte de offic. delegat. Alex. cons. 123. n. 12. in fin. & n. 33. lib. & post Barba. Gal. ubi proxime Roma. cons. 42. n. 4. vers. 4. ubi additio. verbo offic. alios allegat. idem Rom. cons. 51. per totum, etiam si non opponatur; quia tunc sententia, seu instrumentum loquitur & producitur, praesentaturque cum sua exceptione, semperque actioni principali obstat, cum ei simul juncta sit, ut probant expressae praefati Doctores superius citati, cum sit, & dicatur exceptio notoria, quia constat ex eisdem actis, ut dicit Tusc. ubi proxime n. 15. post Abb. cons. 14. in praesenti col. 2. vers. sed his non obstantibus, l. 1. quam doctrinam mirabiliter declarat Tusc. Card. d. concl. 381. n. 8. seq. Alex. cons. 94. carissime in prin. vers. non obstat. qua ponit. Roma. & c. lib. 4. optime etiam post plures alios Marefc. var. resol. l. 2. cap. 121. a n. 33. & nos simili proposito infra cap. 12. a n. 114. videlicet quod exceptio ex ventre instrumenti resultans admittitur, si agitur ex illo instrumento; sed si agatur ex judicio super eodem instrumento secus est, nisi pariter exceptio oriatur ex sententia, quod nota. Igitur ab hujusmodi legitima exceptionis rejectionis excessu appellationi interjectae non deferens executor, violentiam facit manifestam. Quod pertinet quod dicit Seraph. de jur. priv. 77. sub n. 31. quod exceptio competens debitori executionem paratam habet, sicut actio, sequitur Giurba decis. 113. n. 7. & 8. Gratian. disceptat. 175. n. 25. & 26. & faciunt quae nos infra cap. 13. n. 46. & seqq.

Quibus accedit Baldi doctrina in leg. ab executione, n. 20. vers. item in execut. per gl. l. C. de execut. rei jud. quod in executione sententiae potest apponi & oriri omnis exceptio, quae provenit, & oritur ex mente pronuntiantis. Et hinc est quod cum juris reservatio facta in sententia, conservat jus gravato competens, Bart. in l. pen. C. de post. Oldr. concl. 237. in fin. Beccius alios citans concl. 74. num. 17. Craneta cons. 974. n. 17. cum & jus reservatum, sit exclusum a condemnatione, & sententia, ideo est legitima exceptio admittenda, quia reservatio est quaedam exceptio, qua modificat actum, gl. in l. item Labeo, s. sed jure ff. famil. ercis. Dec. d. cons. 4. n. 14. Matth. Brunus cons. 19. Petr. Surd. dec. 163. a num. 16. & iterum in cons. 152. n. 30. quia sicut confirmat non reservatum, ita conservat intactum, quod est reservatum, ac si nulla faret condemnatio. Purpurat. cons. 42. n. 14. Surd. in d. dec. 163. n. 18. & faciunt quae de exceptionibus modificativis in executione admittendis inferius late diximus.

Ex hoc eodem fonte emanat illa exceptio, (non implevisti ex latere) & (ex parte tua) quae quidem adeo legitima est, ut etiam in executione opponi possit: ita respondit Craveta cons. 79. num. 5. l. 1. & cons. 7. n. 7. l. 3. Menoch. cons. 55. n. 4. idem Menoch. cons. 1. n. 367. & vers. 65. num. 4. l. 1. Marefcotus var. resol. l. 1. c. 88. n. 23. ubi testatur, ita fuisse dictum in una Romana pretii dati 1. Junii 1607. coram Manzanedo, quia cum oritur ex ventre ipsius sententiae potest quocumque executioni opponi. Roma. cons. 144. Cardinal. Tusc. pract. concl. tom. 3. lit. E. concl. 381. num. 21. cum seqq. Corneus cons. 297. & 291. n. 7. & 8. l. 3. Gallefius de obligatione Camera. q. 1. n. 1. & 7. inhibitionem tunc expediendam, & concedendam esse, firmat Mandos. de inhib. q. 94. n. 5. & ita determinasse Rotam, testatur Gratian. discept. for. c. 173. n. 19. & sequenti: quae quidem exceptio adeo legitima dicitur, ut etiam ac statuto rejiciente, excludenteque omnes exceptiones, non intelligatur sublata, sed quocumque de ea opponi potest, ita eleganter Corneus cons. 179. l. 3. & cons. 121. lib. 1. Ayman. Cravet. cons. 246. n. 2. Decius cons. 463. num. 1. & 2. multos refert Roland. a Valle cons. 53. Salvando de pretit. Reg.

num. 52. col. 1. & idem Rol. cons. 69. n. 13. vol. 2. meus Dominus Joan. de Castill. quoridian. contro. l. 3. c. 3. n. 15. apud quos multos elegantes efficitur hujusmodi exceptionis (non implementi) perlegere, & reperire poteris, quam si executor non admittat (ut vides) excidit, vide exactissime de natura hujus exceptionis, quae Marefcot. variar. resol. l. 1. c. 88. per totum, quibus 113 adde Gratian. in discept. foren. c. 315. tom. 2. per tot. ubi exacte explicat hujus exceptionis naturam, apud quem late etiam de exceptione rei non traditae, & pretii non soluti, ut ejusdem sint natura, cujus haec, non implementi, & quod opponi potest post sententiam.

Quod pertinet quod exceptio, quae oritur, etiam dilatoria, post sententiam legitima est opponique licite potest post eam in executionem, & per executores admittenda, ut tenet Bar. in l. 1. C. de jur. & fact. ignor. n. 5. & deinceps. Fel. in c. in fin. de off. deleg. n. 3. fall. 5. 119 quod qualiter intelligatur, declarat, sequitur Joan. Gratian. in regul. 156. n. 3. ubi a princ. late probat, hanc exceptionem dilatoriam post litem contestatam supervenientem, opponi posse, juxta l. ita demum. C. de procur. l. 2. C. consort. ejusd. litis, plures allegat in comprobationem, & facit quod dixit Roma. in rep. l. si vero s. de viro ff. solut. matr. n. 270. quod exceptio rei judicate licet perpetua sit, tamen ei non obstat, qui agit ex nova causa, & quae supervenit, ubi plura congerit simili a jure inducta ex nova causa superveniente, & hoc idem voluit Tiraquell. de retractu consang. s. 8 gl. 7. n. 4. Castrenf. & Ill. in leg. si fullo ff. de condit. sine causa, & in leg. Jul. ff. de conat. indeb. Petr. Surd. cons. 263. tom. 1. pro quo ex text. in leg. si mater s. eundem, in prin. & in leg. si his qui heres, in prin. ff. de exceptione rei jud. leg. si heredit. Cod. de petitione hereditatis, vide quae supra num. 88. & seqq.

Cujus etiam farinae est determinatio text. in leg. si in prin. ff. de condit. sine causa, text. in leg. in commolatio. s. fin. ff. commo. l. text. in leg. 2. s. fin. ff. ad leg. Rhodi. de jactu. text. in l. elegend. s. si quis post ff. de conditione indeb. text. in leg. Jul. coem. tit. quibus quidem eleganter probatur, quod quando quis per sententiam condemnatus est ad rei commodata, deposite vel precaria, deperdit restitutionem: ejusque verum valor, & estimationem, si perveniat ad potestatem domini potest de hac nova & legitima exceptione opponere, & obstat, adeo ut si jam aestimatio soluta sit, per conditionem indebiti, & sine causa reperitur, restituiturque, ista siquidem legitima est, & admittenda precise in executorialium executione exceptio, ita probat in super text. expressus in leg. 1. C. de rejud. ibi, rebus quidem judicatis standu est, sed si probare poteris, cum qui condemnatus est, id quod furto amisisse videbatur, recepisse, adversus judicariagentem, doli exceptione opposita tueri te poteris, & c. ubi Bar. Bal. Burr. & Sa. licet, dicunt communiter, quod acquiritur novus casus novum inducit remedium, & quod adversus sententiam potest opponi exceptio (quod peris, intus habes) in quorum iurium comprobationem multa post alios congerit P. Surd. cons. 168. a n. 14. l. 4. dicens, hanc exceptionem non impugnare directio sententiam, sed illam modificare: agit enim Surd. ibi, quando quis per sententiam admissus fuit ad hereditatem, ubi haeres ab intestato quando, postmodum apparuit, alium haeredem scriptum adesse, per testamentum noviter repertum, revidendam omnino sententiam; quia desit ejus causa, & lata falso supposito leg. si a te ff. de exceptio rei jud. ubi Socin. 1. nota leg. si marit. s. ead. ff. de ex. ptione rei jud. at. ubi absolutus ex una causa poterit ex alia noviter conventus condemnari, multa cumulat Tiraquell. dicta gloss. 7. n. 3. & 4. in tractu in causa cessante in 1. p. n. 2. & n. 2. ubi ait, sententiae causa cessante, ipsam quoque sententiam cessare, & quemadmodum recuperantur bona aliena in testamentis